

Les veritats sobre Arthur Miller

14 arguments de Care Santos que defineixen l'escriptor i guionista estatunidenc

Arthur Miller va néixer el 17 d'octubre del 1915 i va morir el 10 de febrer del 2005. Recordem el dramaturg, escriptor i guionista estatunidenc amb una llista, elaborada per Care Santos (http://www.catorze.cat/autor/Care_Santos) -a partir de dues obres: *El preu* i *Les bruixes de Salem*-, de catorze raons per les quals Arthur Miller va esdevenir ell mateix.

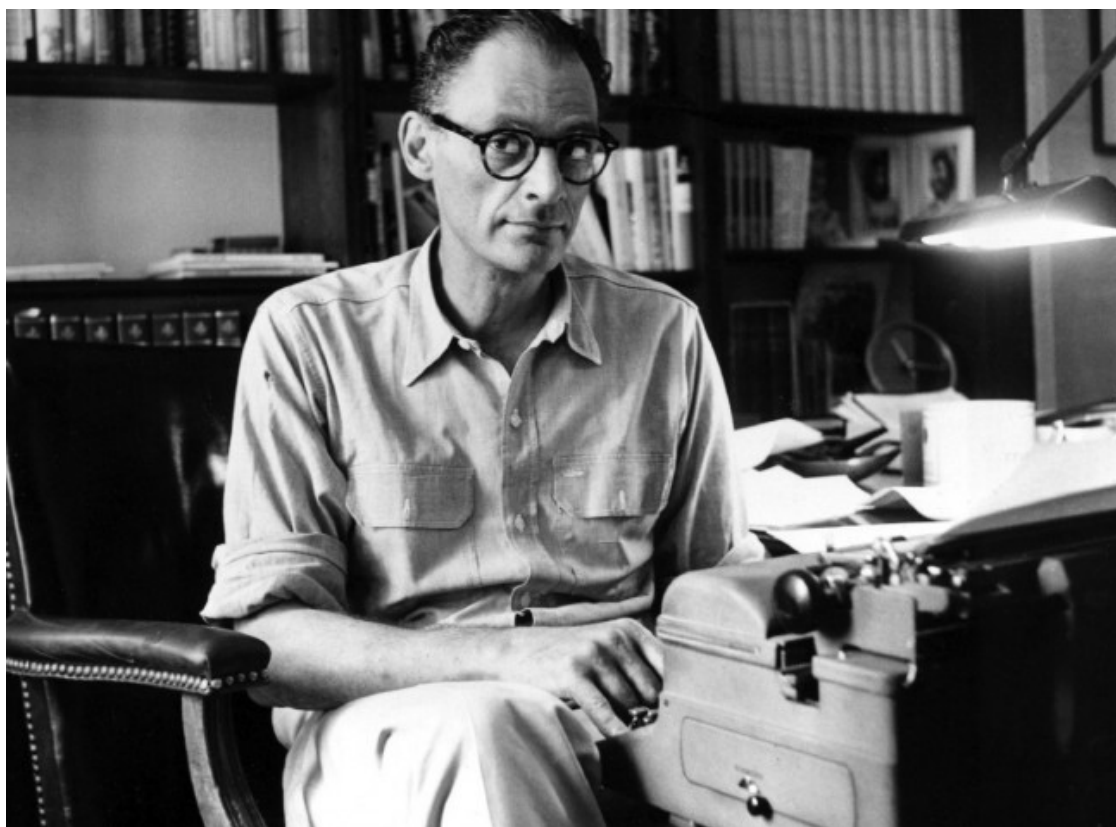

Foto: www.bksh.al

1. L'èxit

Li va arribar relativament aviat, amb l'estrena de *Tots eren fills meus* (*All My Sons*) el 1947. Tenia 32 anys. Va esdevenir un home famós i ric. Les seves obres, quina paradoxa, van omplir-se de personatges fracassats.

2. Veritats

Miller deia la veritat. La seva, la de la seva generació, la de tot un país. Va aprendre que la gent la volia saber. Va dedicar tota la seva obra a dir veritats incòmodes: les responsabilitats d'Estats Units en les guerres del segle XX. La falsedat del somni americà. Quina culpa tenen les persones en l'actuació del seu país.

3. Què en fem, d'allò que sabem?

No és una pregunta innocent. Se la formula Víctor a *El preu*. Allò que fem, per petit que sigui, té les seves conseqüències. Allò que esbrinem, també. Un cop sabem la veritat, de què ens serveix?

4. Crac del 29

Amb tot, Miller sempre va escriure d'ell mateix. Després ho negava, és clar. A *El preu* el crac del 29 arruïna la família protagonista. Les seves possessions apilonades apareixen en escena com les restes d'un naufragi. Els absents presents. Els vestits com cadàvers. L'arpa que no toca ningú. La butaca del pare sense el pare.

5. Dignitat

La dignitat de John Proctor, el protagonista humiliat de *The Crucible (Les bruixes de Salem)*, és més important que la seva vida. La seva mort fa estremir el públic.

6. La caça de bruixes

En el pròleg de *Les bruixes de Salem*, Miller va deixar clar que parlava de les persecucions anticomunistes del senador republicà Joseph McCarthy. Ell mateix les va patir.

7. Família

La mare idolatrada, el pare primer europeu, jueu, primer triomfador i més tard arruïnat. Un escriptor mai no pot deixar enrere la seva infantesa, diuen. La família, en Miller, és tema central sempre. Tant és de què parla: la família sempre és la gramàtica amb què ho articula.

8. Caïnisme

Als textos de Miller hi ha un munt de germans que s'odien, que competeixen, que no s'han vist durant anys, que no saben o no volen perdonar-se. Miller era el segon de tres germans. No sabem quina mena de relació tenia amb els seus germans, però sospito que sense ells, els dos protagonistes d'*El preu* serien molt diferents.

9. Reflexió

Del teatre de Miller sempre se'n surt amb deures i, sovint, amb ràbia. Com pot ser de cec el fanatisme, fins i tot quan les persones que l'esgrimeixen tenen una bona preparació intel·lectual (*Les bruixes de Salem*). Com una petita decisió pot canviar la vida completament (*El preu*). Diuen que a l'estrena novaiorquesa de *La mort d'un viatjant* el públic va quedar tan impressionats que va trigar un parell de minuts a aplaudir després que baixés el teló.

10. Convenciment

Hi ha alguna cosa en les obres de Miller molt difícil d'explicar, però que es veu, s'ensuma: l'amor incondicional vers el teatre, el convenciment en allò que es fa. "El teatre no pot desaparèixer perquè és l'únic art on la humanitat s'enfronta amb ella mateixa", va dir.

11. Segona República

Miller defensava públicament la Segona República espanyola. Va seguir de prop la nostra guerra civil. Ho va explicar amb paraules emocionades en el discurs d'acceptació del Premi Príncep de Asturias, l'any 2002, davant Felip de Borbó i la seva mare. Un amic seu va morir lluitant per la República, va dir. Això és Miller, penso: dir allò que s'ha de dir allà on cal dir-ho.

12. Mal

No crec que sigui l'única a qui li passa. De vegades Miller em fa por, perquè em fa mal. Massa de debò, massa ben explicat. Hi veig coses que no hi voldria veure. Em sacseja coses que són molt endins. Però, fet i fet, no és això, precisament, el que ha de fer l'autèntica literatura?

13. Nova York

A *El preu* els personatges parlen de Bryan Park, de Madison Avenue. La ciutat on havia nascut esdevé un símbol més de la derrota i la pèrdua. A *El preu* se'ns dona una imatge molt poderosa dels arruïnats del 29 asseguts sobre la gespa de Bryan Park. En canvi, la vida de Miller sembla una fugida constant de Nova York. Hi anava a triomfar o a defallir, però sempre en fugia. Va morir

a Roxbury, Connecticut, on, per cert, encara hi viu la seva filla, l'actriu i directora Rebecca Miller.

14. Marilyn

L'home més envejat del món entre 1956 i 1961? Segurament ho va ser. El seu matrimoni amb Marilyn Monroe va durar quatre anys i mig, en els quals el dramaturg va esdevenir una estrella mundial. Després es va divorciar. Va deixar d'escriure un temps. Es va deprimir. Es va tornar a casar. La vida va continuar. Hi ha alguna cosa d'ell mateix en Walter, d'*El preu*, un triomfador al qual l'èxit no li ha servit de res? Ell hauria dit que no. També va negar -és clar- que Maggie, de *Després de la caiguda*, tingués res de Marilyn.

V?deo: https://www.youtube.com/watch?v=EIZh4F_KxLE